

Naročnina mesečno 18 Lir, za inozemstvo 31.50 Lir - nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 65 Lir. Cek. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate.

Podružnice:
Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujeje izvora: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

SCOVENEC

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana.
Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

Abbonamenti: Mese 18 Lire. Estero, mese 31.50 Lire. Edizione domenica, anno 34 Lire. Estero 65 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti, 10.349 per le inserzioni.

Filiale:
Novo mesto.

Bollettino No 998

Nuovi successi sul fronte tunisino

Gruppi nemici annientati, pesanti carri armati distrutti - 3 velivoli inglesi abbattuti

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica:

Nella giornata di ieri le operazioni locali in corso sul fronte tunisino hanno portato all'annientamento di gruppi nemici isolati, alla cattura di altro materiale e alla distruzione di carri armati pesanti.

L'aviazione è stata attiva da ambe le parti. Due velivoli britannici sono stati abbattuti dalle artiglierie contro-aeree.

In una tentata incursione su Castelvetro un quadrimotore colpito dal tiro della difesa precipitava presso Porto Palo.

Vojno poročilo št. 998

Novi uspehi na tuniškem bojišču

Sovražne skupine uničene, težki tanki razdejani - 3 angleška letala sestreljena

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

Včerajšnji krajevni nastopi na tuniškem bojišču so dovedli do uničenja osamljenih sovražnih skupin, do zajetja nadaljnjega gradiva in uničenja težkih tankov.

Letalstvo je bilo delavno na obeh straneh; protiletalsko topništvo je zabilo dvojne angleških letal.

V poskusnem napadu na Castelvetro je pri Porto Palo treščil na tla štirimotorni, zadet od protiletalske obrambe.

General Galbiati pregledal bataljone »M«

Rim, 17. februarja. AS. Načelnik glavnega stana milice general Galbiati je v nekem kraju srednje Italije pregledal dva bataljona »M«, ki sta pripadala k bojnemu poprišču in se odpravljala na ravnanje na drugo delovno področje. Bila sta to 28. in 29. bataljon, dve najboljši, železni legionski enotici. Vsi prostovoljci in veterani so dali dokaz o svoji pozitivnosti in junaštvu vse povesi. Oba bataljona sta prestala ognjeni krst v grško-albanski vojni blizu Marizaja, kjer je bila napisana ena najslavnejših strani sedanje vojne. 21 km od ceste proti Argiokastru, kjer je nasprotnik doživel enega svojih najhujših porazov, je padel na polju časti poveljnik enega teh bataljonov, prvi senior Ferruccio Bonapace. Bil je potem odlikovan s spominsko zlato kolajno. Ko sta se po končani vojni bataljona vrnila domov, sta doživela čast, da sta bila med prvimi milicijskimi oddelki, ki so prejeli Mussolinijevo znamenje. Nato sta bataljona odšla na novo nalogo v balkanskem področju in se tudi tu odlikovala po svoji

bajeslovni ognjevitosti. Danes odhajata bataljona v boj onstran morja. Načelnik glavnega stana milice je prinesel junaškim legionarjem svoj pozdrav na neko podoželsko postajo. Prebivalstvo kraja je enodušno pohitelo pozdraviti legionarje in jim prineslo razne darove: ženske so darovale legionarjem tudi prve spomladanske cvetlice. Po prvih navdušenih pozdravih Duceju so se oddelki razvrstili na trgu imenovanega kraja, da jih je general Galbiati pregledal med ognjevitimi vzklkanjem prebivalstva. Nato so se vojaki strnili okrog generala Galbiati, vzklkali Duceju in zapeli legionsko himno. Nekatere med njimi je general Galbiati vpraševal in pohvalil vojaška dejanja, pri katerih so sodelovali. Pred odhodom so legionarji použili obed. Krajevne tvrdke so darovale milicnikom vino. Ko je vlak začel odhajati, je prebivalstvo ponovilo izraze svojega obdovanja za legionarje, medtem ko so vojaki »M« odgovarjali z vzklki »Duce, Duce« in s petjem himen.

Ameriške izgube v Tunisu

Tunis, 17. febr. AS. Prve podrobnosti o osebnem uspehu v Tunisu, objavljenem v včerajšnjem italijanskem in nemškem vojnem poročilu, kažejo vso težo sovražnega poraza. Italijansko-nemški napad je bil izveden 13. in 14. februarja na nekem odseku v južnem Tunisu, in sicer na področju zahodno od Fajda. To področje je branil drugi ameriški oklepni zbor, ki je v začetku bitke nudi zagrozen odpor, toda končno se je moral zaradi močnih napadov osnih sil in njihove taktične nadmoči umakniti. Sovražnik je poskušal večkrat z uporabo velikih oklepnih oddelkov ponovno zavzeti važno križišče Sidi Bu Sid, ki odpira pot proti zahodu, proti mestu Gafsa, kateremu je grozila obkolitev. Toda vsi ti naporji so propadli s težkimi izgubami, kar je omogočilo, da so italijansko-nemške čete skoro brez borbe zasedle Gafso. V svojih poskusih, zavzeti Sidi Bu Sid, je drugi ameriški oklepni zbor pustil na bojišču skoro

100 tankov. Italijansko-nemški topovi so zlomili napade sovražnih tankov ter jih v velikem številu zažgali ali onesposobili. Skoro celotne posadke teh tankov so uničene.

Toda ameriške izgube ne obstojajo le v tankih, kajti v roke osnih čet je padlo tudi 23 topov, 33 oklepnih avtomobilov ter 93 topov, pritrjenih na avtomobile. Ameriške človeške izgube pa znašajo v dvodnevni bitki 781 ujetnikov ter okoli 5000 mrtvih. Mnogo vojakov je bilo ubitih pri napadih italijansko-nemških letal na umikajoče se sovražne kolone. Če upoštevamo še veliko število ranjenih, se da računati, da znašajo celotne ameriške izgube okoli 8000 mož.

Naraščajoče pomorske izgube najkočljivejše vprašanje za Anglijo

Berlin, 17. febr. AS. Pomorski sodelavec nemške uradne poročevalske agencije polemizira z zadnjim Churchillovim govorom ter govori, da je popolnoma nemogoče primerjanje med položajem v letih 1914 do 1918 s sedanjim položajem. Dopisnik navaja nekaj značilnih števil, ki naj služijo kot podlaga za ocenitev sedanje pomorskega položaja. Nemški večak ugotavlja, da sta Anglija in Združene države doslej izgubile nad 8000 trgovskih ladij, kar znaša skupno okoli 20 milijonov ton. Churchill je prišel v zadrego, ko je govoril o gradnji novih ladij v Angliji, kar je čisto razumljivo — kakor pripominja članek — če se upošteva, da Anglija v treh in pol letih samih porazov ni mogla zgraditi več ladij, kakor so jih v enem samem letu, to je leta 1942 zgradila ameriške ladjedelnice. Anglija je le bolj velika popravilnica ladij, kajti leta 1942 je skupno s Kanado zgradila le nepomembno količino, to je poldrug milijon ton, dočim je njen velik tekmeec Amerika zgradila 5 milijonov ton, če se seveda njeni podatki resnični. Tu je torej težja vprašanja, ki povečuje borbo med obema anglosakima silama. Nemški članek v zvezi s tem navaja že

znane številke o potopitvah letalskega podmorniškega orožja sil trojne zveze na raznih morjih in pripominja, da je celo Churchill v svojem zadnjem govoru proti svoji volji potrdil nemško mnenje, da je morala Anglija doslej prenašati največje breme podmorniške vojne. Skupno so Anglije v sedanjem konfliktu zgubili 3.436 ladij s 14.500.000 tonami; med temi je bilo 432 pretrgalskih ladij z 2.200.000 tonami. To znaša več kakor dve tretjini vsega ladjevja, ki ga je imela Anglija ob izbruhu vojne. Od decembra 1941 do januarja 1943 je zgubila angleško-ameriška trgovska mornarica 13.032.000 ton in od tega že 6.700.000 ton novih ladij, kar znaša skoro polovico vseh izgub. Nemški članek navaja nato, da je bilo skupno s temi ladjami potopljenih 70.000 mornarjev, kar je za 33% zmanjšalo celotno število angleško-ameriških mornarjev in zato je razumljivo, da se je Churchill le zgolj na široko dotaknil tega kočljivega vprašanja.

Sofija, 17. febr. AS. Iz Bukarešte poročajo, da so od 16. februarja zaprti vsi javni lokali, restavracije in nočna zabavišča.

Ogorčeni boji na vzhodu

Ogorčene borbe se nadaljujejo med Azovskim morjem in Orelom ter v in okoli Harkova - Severno od Kurska so sovjetski napadi popustili - Na severnem odseku je bilo več sovražnih skupin uničenih

Hitlerjev glavni stan, 17. februarja. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Na severnem odseku kubanjskega mostišča je bil zavržen močnejši napad s hudimi izgubami za sovražnika.

Na prostoru med Azovskim morjem in področjem jugovzhodno od Orela, posebej v Harkovu in okrog njega, se ogorčene borbe nadaljujejo.

Severno od Kurska je napadalno delovanje sovražnika v primeri s prejšnjimi dnevi nekoliko popustilo. Sovjetski sunki so bili odbiti, krajevni vdori zausatvljeni.

Jugovzhodno od Ilmenskega jezera ter med Volhom in Ladoškim jezerom je sovražnik nadaljeval svoje napade z novo privedenimi močnimi pehotnimi in oklepnimi silami. Tudi na tem odseku so bojujoče se divizije dosegle nov obramben uspeh. Več sovražnih skupin je bilo popolnoma uničenih, toništvo pa je razbilo s strnjenim ognjem rezerve sovražnih napadov že v izhodišnih postojankah. Samo jugovzhodno od Ilmenskega jezera je bilo uničenih 43 oklepnih voz. Na vsem vzhodnem bojišču so Sovjeti včeraj izgubili 101 oklepni voz.

V okviru napadalnih nastopov na tuniškem bojišču so bile včeraj popolnoma uničene odrezane sovražniške skupine ter uničena ali zaplenjena že mnogo vojnega gradiva. Hitra nemška bojna letala so izvajala nizke napade proti motoriziranim angleškim kolonom in jih razpršila.

Pri dnevnih napadih nekega oddelka ameriških bombnikov na neko pristaniško mesto ob francoski atlantski obali je bilo v letalskih bojih sestreljenih 8 štirimotornih letal.

Letalstvo je napadlo podnevi z dobrim uspehom neki pristaniški kraj v južni Angliji. Preteklo noč pa so bojna letala s številnimi razdiralnimi in zaigalnimi bombami obmetavala pristaniško in industrijsko področje Swansea.

Sijajna zmaga nemškega letalca

Rim, 17. febr. AS. Neki nemški letalec na nemkem sredozemskem bojišču je dosegel naslednjo odlično zmago: Na poti proti svoji domovini, kamor

je šel k poroki, je med Rodom in Kretom prišel med dve angleški torpedni letali in je obe letali sestrelil. Je to poročnik Schroer, zmagovalac v 62 letalskih bitkah na afriškem in ruskem nebu. Pred kratkim časom je prišel na neko italijansko oporišče v Sredozemlju, odkoder se je pred nekaj dnevi odpravil s svojim »Messerschmidtom« proti Kreti in nadalje proti Nemčiji, kjer se je nameraval poročiti. Preden pa je došel na Kreto, je ob enajstih dopoldne zagledal dvojce angleških torpednih letal.

Nikakor ni maral opustiti tega plena in se je takoj podal na lov. Bitka je bila zelo kratka. Sovražni letali sta bili drugo za drugim sestreljeni. Nato je mirno nadaljeval polet in je brez kake nesreče pristal na Kreti.

Hitlerjev glavni stan, 17. febr. Hitler je povzdignil armadnega letalskega generala barona von Richthofena v maršala. Hitler je tudi povzdignil letalskega generala vitez von Grein in Loersena v armadnega generala.

Govor nemškega ministra Funka

Berlin, 17. febr. AS. Na zborovanju voditeljev nemške propagande, ki so se ga udeležile tudi druge visoke osebnosti države, stranke ter nemških oboroženih sil, ki so poročale o vprašanih, katera zadevajo njihovo pristojnost in njihova posebna področja, je govoril tudi gospodarski minister Funk. Prikazal je nove ukrepe, nanašajoče se na sedanjo funkcijo gospodarskega življenja v okviru totalne vojne in je predvsem obrazložil prednosti, ki jih ima splošno vojno gospodarstvo, ako se izvajajo določeni ukrepi, bodisi da gre za zaprtje podjetij in majhnih industrij, ki niso neobhodno potrebne za vojno gospodarstvo, bodisi da za socialno skrbstvo ali za mobilizacijo vseh sil, ki se morajo v tem ali onem smislu še vključiti v stroj nemškega vojnega gospodarstva. Govornik je nato naglasil prihranek goriva in drugih sredstev, koristnih vojni industriji, ki je dosežena z zaprtjem podjetij, navadenih v svojem času ukrepu, kakor tudi možnost, da se dajo zdaj ali pozneje zopet odpreti prekinjeni lokali ter industrije, ki utegnejo služiti novim vojnim tovarnam, katerim lahko služi

električna energija, plin, premog, gorivo ter cela vrsta drugih važnih sredstev, ki so doslej služila ukinjenim industrijam.

Naravno je, je nadaljeval minister, da gre za začasne ukrepe in da bo po vojni zopet lahko vsakdo začel s svojim normalnim delom. Nemško ljudstvo je pokazalo svoje razumevanje za nujnost sedanjega trenutka, četudi nekateri ukrepi zadevajo zasebni obstoj posameznikov. Bistveno je, da dobi boljše nove vojake in novo močeno orožje. Hitlerjev tozadevni oklic, čigar glavne predpostavke so bile v velikih potezah določene že lanske leto, je naletel na odobravanje vsega ljudstva, ki se že zgrinja pri izpolnjevanju novih zaupanih mu nalog z vso verno in z vsemi svojimi zmoglostmi. Zborovanje se je zaključilo z govorom propagandnega ministra Goebbelsa, ki je osvetlil nove naloge, katere so zadele nemški narod sprico boljševiške grožnje. Minister se je obrnil na voditelje narodno-socialistične stranke, ki so posebej poklicani, naj nadzirajo in pospešujejo določila o totalizaciji vojne za doseg totalne zmage.

Stalin meče v borbo nove sile brez ozira na izgube

Berlin, 17. februarja. Le nekaj tednov je še do konca zime in do začetka taljenja enega, ki običajno spremeni ruske stepe v neizmerna močvirja, kamor se človek pogreze do pasu in kjer so premiki motoriziranih kolon skrajno težki. Proti sredi ali vsaj proti koncu marca v Rusiji vsaj na južnem odseku ne bodo možni veliki vojaški nastopi. Čas, k iše preostaja Stalinovim generalom za doseg vseh ciljev, vsebovanih v načrtu druge zimske ofenzive, je torej že precej kratak. To je brez dvoma vzrok, ki sili Sovjete k posepšitvi njihovih nastopov in k temu, da pošiljajo v boj vse do zadnjega vojaka in do zadnjega razpoložljivega topa. Z druge strani pa ravna ruski glavni stan tako, kakor bi delal vsak drug glavni stan, ki bi se mu po ugodnem naključju posrečilo povzročiti krizo v nasprotnikovi razvzetosti: trdil se bo, da bo čim bolj razširil začetne uspehe ter da bo z vsemi sredstvi preprečeval nasprotniku, da bi se močno utrdil na obrambni črti.

V nadomestilo svojih zdelanih, izčrpanih in v ofenzivi zdesetanih divizij pošiljajo Sovjeti v boj nove sveže sile, ki pripadajo po večini sibirski armadi. Ta okoliščina je kaj značilna, ki kaže, da se tudi sovražnikove človeške sile neusmiljeno izrabljajo. Tako v Moskvi kakor tudi v anglosakih prestolnicah so ves čas smatrali sibirsko armado za skrajno sovjetsko rezervo, ki naj bi čakala do morebitnih najobupnejših položajev. Če se morajo Rusi poluževati dela teh il v zimski ofenzivi, je to očitiden znak, da so morali imeti zadnje mesece strahotne izgube.

Slika položaja na južnem bojišču ni enofna in se značilno spreminja od kraja do kraja. Na področju zgornjega Donca sovražnik vztraja pri svojem poskusu obkoljevanja nemških sil, ki pa s svoje strani vse take poskuse preprečujejo, uporabljajo elastično taktiko ter izvajajo česte protinapade, ki večkrat dovedejo do uničenja večjih ali manjših sovjetskih skupin.

Japonska ofenziva na Kitajskem

Nanking, 17. febr. AS. Tiskovni odsek japonskega ekspedicijskega zbora na Kitajskem sporoča, da so začele japonske čete in čete kitajske narodne vlade v Nankingu uničevalne nastope proti čungkingškim silam. Ofenziva se je začela proti čungkingškim četam v provincih Cantung in Kjanu, kakor tudi v deveti in deseti vojni coni.

»Dokazi o nasprotnikovih bedastocah«

Rim, 17. februarja. AS. Včerajšnja »Dokazila o nasprotnikovih bedastocah« poročajo: Washington: Agencija Caracas javlja: Iz švicarskega vira se je zvedelo da je Mussolini izdal potrebne ukrepe za ustanovitev regentskega sveta v fašistiški stranki za primer, če bi bil sam prisiljen pustiti oblast. Dobro obveščeni opazovalci domnevajo, da so zadnje spremembe v ministrskem svetu privedle do ustanovitve vlade, ki jo sestavljajo ljudje brez izrazite osebnosti. To pomeni prvi korak k izvedbi programa, čigar višek naj bi bila ustanovitev regentskega sveta. To regentstvo je zamišljeno kot poseben

svet, ki naj bi začel delovati, če bi se Mussoliniju zdelo pametno, da izgine iz vodstva italijanske politike. Svet naj bi zdaj sestavljala skupina fašistov, ki pripadajo različnim političnim smerem. Med imeni domnevanjih prvakov tega novega sveta so: grof Dino Grandi, general Achille Starace, maršal Ugo Cavallero in maršal Ettore Bastico.

Roosevelta ne zanima usoda Evrope

München, 17. febr. AS. »Abendzeitung« so bavi s ciničnim zadržanjem Združenih držav do boljševiške grožnje proti evropski celini ter pripominja, da usoda Evrope popolnoma ni ne zanima predsednika Roosevelta, ki si domišlja, da je zvezdnata republika neranjljiva od boljševiške nevarnosti zaradi zemljepisnega položaja obeh držav. Če je boljševizem, nadaljuje list, izraz brutalnosti in razdiralnega materializma, se danes da primerjati kljub temu z amerikanizmom: to je skrajni način imperialističnega izkoriščanja, ki ga navdajajo najhujši nagoni po moči in ki se poslužuje vsakršno politične nemoralnosti, kadar mu to koristi. Ko skušajo Sovjeti na vse načine preplaviti evropsko celino in njeno kulturo, je amerikanizem že pripravljen dati svoj pristanek, ker je že pred časom sklenil sporazume s kremenjskimi gospodarji brez vrednosti in celo proti kristnim anglosakim zaveznicam. Angleži so bili izključeni iz kombinacije ne iz strahu pred odporom do Rooseveltovih in Stalinovih splet, marveč samo zato, ker je določeno, da morajo oni plačati visoko ceno za to podvzeto z izgubo svojih imperialnih posesti po vsem svetu.

Sovjetske armade so izčrpane

Rim, 17. febr. AS. »Times« posveča uvodnik poročilu o nastopih rdeče armade, ki po mnenju lista kljub temu, da zdaj napreduje, po prepiranju mnogih strokovnjakov v kratkem nujno potrebuje odmor za potrebno preureditev. Kar se tiče nemške armade priznava »Times«, da se je izvršil umik na kavkaškem odseku po načrtu in piše: »Lahko se smatra, da bo nemško poveljstvo skušalo utrditi obrambno črto, ki bo tekla od Brijanske do Dnjeprskega kolena in do Perekopske ožine. S tem bo skrajšana fronta, da se bo lahko še enkrat ustanovila velika množica za važen manever. Če Rusi tega načrta ne bodo mogli preprečiti — dodaje polurdano angleško glasilu — »bo treba staviti upanje v Churchillovo zagotovilo, ki je dejal, »da bo storjeno vse, kar je človeško mogoče, da bo prenešana teža angleških in ameriških sil proti sovražniku kar najhitreje in kar uajmočnejše ter v čim obširnejšem obsegu.«

Madžarska zunanja politika

Budimpešta, 17. febr. AS. Za petek sta sklicana zunanje politična odbora senata in skupščine. — Predsednik vlade in zunanji minister bosta poročala o vladni zunanji politiki.

Gandhijevo stanje se slabša

Bangkok, 17. febr. AS. Iz Novih Delhov poročajo, da se je Gandhijevo stanje po 7 dnevih poslabšalo. Oprt na blazine je čital liste ter narekoval pisma. Istočasno so se pomnožile zahteve Indijcev, naj se Mahatma takoj epusti na svobodo. Večji del opazovalcev matri, da bo podkraljevska vlada poostрила mere za odpor proti protiangliške-mu gibanju.

Zadnje indijske izgube

Bangkok, 17. febr. AS. Sir Allan Hartley, zastopnik vrhovnega angleškega poveljnika v Indiji je izjavil pri seji indijske vlade v Novih Delhih, da je 4. indijska divizija zadnje mesece zgubila v bojih 15.000 mož.

Nekaj za mlada srca

Povesti za sedem dni

Spisal H. C. Anderson.

Sreda

Joj, kako je zunaj deževalo! Martin je to še v spanju slišal. Ko je Lukec-Lukač odprl okno, je segala voda prav do okenske police. To je bilo kar jezero tam zunaj, a ob hiši je čakala najlepša ladja sveta.

»Ali se pelješ z menoj, Martin?« ga je vprašal Lukec-Lukač. »Potem boš se nocoj to noč prišel v svoje dežele in boš jutri spet nazaj!«

Tedajci je stal Martin v svoji prazni obleki sredi te prekrasne ladje. Vreme se je takoj zjasnilo, in jadrli so po cestah, zavili mimo cerkve in vse je bilo eno samo, divje jezero. Tako dolgo so pluli, dokler ni bilo nobene zemlje več videti. Zagledali so jato storkelj, ki so priletele iz domovine in so hotele v južne kraje. Storklja je letela za storklo in že tako dolgo, dolgo so bile na potu! Ena od njih je bila tako utrjena, da so jo perutnice komaj še nosile. Ta je bila prav zadnja v vrsti in je kmalu jako zaostala za drugimi. Slednjič se je razprostrli kril pogrezala globlje in globlje. Še nekajkrat je zamahnila, a nič ni pomagalo. Zdaj se je z nogami dotaknila jader na ladji in že je spolzela nizdol in — obšla na krovu.

Ladijski uslužbenec jo je prijel in jo dal v kurnik h kokošim, racam in puranom. Uboga storklja je kar plašno stala med njimi.

»Lejte jo, no, lejte!« so dejale kokoši. »Puran se je tako nasrtil, kolikor se je le mogel in je vprašal storkljo, čigava je. Raca pa so racale okoli nje in zagagale: »Zgani se no, zgani se!«

Storklja jim je začela pripovedovati o vroči Afriki, o piramidah in o noju, ki da kakor divji konj predirka vso puščavo. Toda race je niso razumele in so drezale druga v drugo, češ: »Saj smo vse enih misli kaj ne, namreč, da je tale ptica zabita ko noč!«

»Pa kakšne krasne lepe noge imate!« je dejal puran. »Po čem pa je meter?«

»Ga, ga, ga,« so se zakrohotala race, a storklja je molčala, ko da ne bi nič slišala.

»Le smejte se,« je rekel puran, »saj sem res naredil dober dovtip! Veseli me, da ste ga razumeli. Tako je, tako!« In je zakavrdaval in so race zagagale. Bilo je strašno, kako se je ves kurnik norčeval iz storklje.

A Martin je pristopil h kurniku, ga odprl in poklical storkljo, ki je prikorakala k njemu na krov. Zdaj se je že spočila in bilo je, ko da bi se Martinu zahvalila, ko mu je pokimala. Nato je razprostrla perutnice in je odletela v toplejšje kraje. Kokoši pa so kokodajskale, race gagale, a puran je temnordeče zardel.

»Jutri bomo skuhali juho iz vas,« je dejal Martin in s tem se je zbudil in je ležal v svoji postelji. Kakšno čudno potovanje je bilo to, ki mu ga je to noč pripravil Lukec-Lukač!

Četrtak.

»Veš, kaj?« je rekel Lukec-Lukač. »Le nikar se nič ne ustraš! Tu boš videl majhno miško!« In mu je prožil svojo roko, ki je bila na njej mala, ljubka živalica. »Prišla je, da bi te povabila na svatbo. Nocoj so tu dve miški, ki bosta stopili v zakonski stan. Stanujeta pod shrambo tvoje matere, kjer je baje jako lepo stanovanje.«

»A kako bi prišel skozi miško luknjo v podu?« je vprašal Martin.

»To kar meni prepuštili!« je rekel Lukec-Lukač. »Jaz te bom že zmanjšal!« In se je Martina dotaknil s svojo čarobno brizgalko, nakar

se je Martin manjšal in manjšal, slednjič ni bil večji ko mezinec.

»Zdaj pa si od kositrnega vojaka izposodi obleko, mislim, da ti jo bo kateri od njih že zaupal. Veš, lepo je videti, če je kdo v družbi v uniformi.«

»Sveda!« je dejal Martin in že je bil oblečen ko najljubkejši kositrni vojak.

»Ali bi ne bili tako dobri in bi se usedli v naprstnik moje matere?« je dejala mala miška. »Potem mi bo v veliko čast, da vas bom sama peljala.«

»Vi, gospodična, boste to storili?« se je vzradoščeno začudil Martin. In že sta se peljala na miško svatbo.

Najprej sta pod podnicami prišla na dolg hodnik, ki ni bil nič višji ko toliko, da je vprav naprstnik še mogel skozi. A ves hodnik je bil razsvetljen s strohnelim lesom.

»Ali ne diši tukaj lepo?« je vprašala miška,

Lov na kajmane v Braziliji

Parnik, natovorjen z bombažem, je sopihal proti Arini. Tu smo sprejeli pošto na krov. Drugi dan smo hoteli iti na lov na kajmane.

Trgovina s kavčukom se ni več obnesla, a kožo krokodilov, kajmanov in aligatorjev so imeli visoko ceno. Obrnili smo se do Indijancev, ki tu domujejo in so iz plemena Makusi. Pa smo dobili v selišču enega samega od njih, z imenom Tutlavo, ki je vedel za najkrajšo pot do sipine, kjer so živeli kajmani.

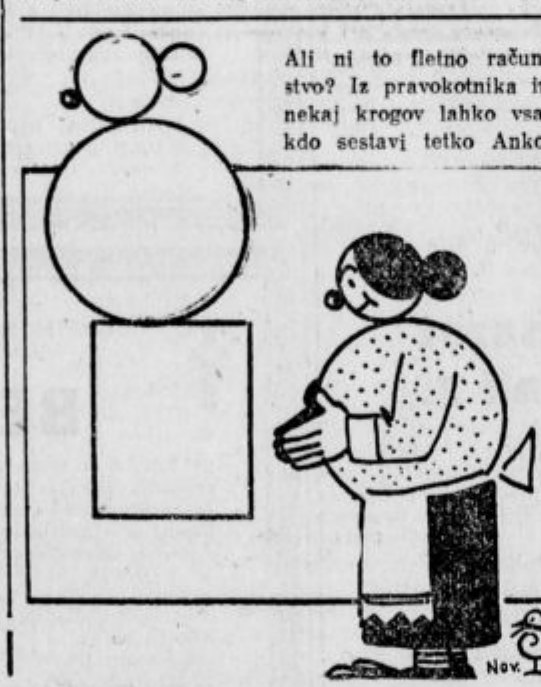
Nato smo hodili dan na dan peš. Živeža smo imeli obilo, ker je bilo tu mnogo velikih ptic, tukanov in gost, ki smo si jih vsak dan mnogo nalovili. Devetkrat smo prenočevali. Nato je ne-

kega dne pokazal Tutlavo preko taborišča. Široka reka se je blestela v dalji mirno in hkrati grozeče. Tu so bila lovišča. Čolni so nas pričakovali.

V lagunah izliva reke Tapruo so se sončili aligatorji. Ker so bili pokriti s črno, rumeno marogasto usnjato kožo, so bili v močvarah skoraj nevidni. Indijanci so spretno izuili svoje pse, da so znali izslediti te nevarne kuščarice.

Počasi smo veslali po reki navzgor. Neslišno so polzeli čolni po široki, umazani vodi. Tutlavo se je s prednjega čolna zama razgledoval na vse strani. Kamor je segalo oko, ni bilo videti nobenega aligatorja. Navzlic temu smo razprostrli svojo preprosto mrežo. Poslednji čoln je odplul na breg, da bi pritrtil vrv mreže. Vsi smo ždeli v svojih čolnih in napeto čakali, kaj se bo zgo-

Ali ni to fletno računstvo? Iz pravokotnika in nekaj krogov lahko vsakdo sestavi tetko Anko.

ki ga je peljala. »Ves hodnik je namazan s kožami od slanice. Saj ni nič lepšega na svetu!«

Prišla sta v svatbeno dvorano. Tu so bile na desni vse male gospe in gospodične miške. Sušljale in čebljale so druga z drugo, ko da ve sleherni vse polno novic. Na levi so bili vsi miški gospodje in so se s tačicami gladili svoje brčice. Sredi dvorane pa si videl ženina in nevesto. Stala sta v izdolbljeni skorji sira in sta se vprico vseh kar naprej poljubovala. Pa zakaj se ne bi, ko sta bila že na svoji svatbi?

Več in več tujcev je prihajalo. Skoraj bi bila miška pohodila miško. Zenin in nevesta sta se postavila kar na prag vrat, tako da ni bilo moči ne noter ne ven. Kakor hodnik, je bil tudi ta prostor ves namazan s kožo slanice. To je bila pa tudi vsa pojedina. Za poslasticjo pa je bil še tu strok graham, ki je vanj miška iz družine vgriznila v imenu nove zakonske dvojice prvo črko ženinega imena. To je bilo nekaj prav posebnega.

Vse miške so dejale, da je bila to lepa svatba in je bila zabava jako prijetna.

Nato se je Martin odpeljal spet domov. Res je bil v jako odlični družbi, pa saj se je moral tudi presneto zmanjšati, da je mogel obleči uniformo kositrnega vojaka!

POVEST PILOTA STEFANA

67.

Treba je bilo hitro delati. Iz letalovega skladišča sem vzel sekuro, in obsekal drevje, kamor se je ob pristanku zapičil »zmaj«. Potem sem na os privezal vrv ter z neznanjskim trudom letalo nekoliko premaknil. Prej pa sem še moral odstraniti okoli koles srebro in travo, ki jih je obrastla.

68.

Spomnil sem se na bencinske posode, ki so stale v kleti. Kar hitro sem odšel ponje. Skrbno sem osnažil vse glavne dele letala. V skladišču sem našel še petrolej, ki mi je jako koristil pri snazenju. Če mi bo letalo poplačalo trud, ki sem ga imel, bom prav kmalu rešen.

Črkovnica

a-a-a-a-b-b-b-b-d-e-e-g-g-h-i-i-i-i-k-l-l-n-p-r-r-r-r-e-t-t-u-u
Am
. . am
. . . am
. . . . am
. am

Iz 30 črk poleg danih dveh sestavi 6 besed ki pomenijo (v drugačnem redu) sledeče: mesto na balkanskem polotoku; mesto v sev.-zapad. Nemčiji; celina; razstrelivo; napis, kratka pesnitev; država v USA. (Rešitev prihodnjic.)

Rešitev črkovnice z dne 11. februarja

Alfieri
Kalkuta
Amalija
rusalka
Marsala
Hanibal.

Jegulje na svatbenem potovanju

Čas drstitve priključ pri ribah znatno izpremembo v načinu življenja. Sicer tako mirne živali postanejo strastne prepirljivke, ene so močno vzmerjene, druge pa malo. Zmerneje se jim v poznem letu, ko je na njem malo, ljubka živalica. »Prišla je, da bi te povabila na svatbo. Nocoj so tu dve miški, ki bosta stopili v zakonski stan. Stanujeta pod shrambo tvoje matere, kjer je baje jako lepo stanovanje.«

»A kako bi prišel skozi miško luknjo v podu?« je vprašal Martin.

krajev. Po drstitvi se spet vračajo v svoja stara bivališča, dočim jim mladiči sledijo v različni razvojni dobi. Redke so poti iz rek v morje in teh se poslužujejo jegulje, ki romajo v globine Atlantskega oceana. Še dosti zagonečnejši je pri teh ribah povratek mladičev, ki se bližajo obalam in od tam prestopajo v reke.

Jegulje sličejo po zunanji obliki bolj kačam kot ribam. Samice žive v rekah, a mnogo manjši samci bivajo poleg obale v morju. V sladki vodi se iknice dobro hranijo in temu primeroma odebale. Podnevi se skrivajo, a ponoči si iščejo hrane v obliki rib, žab, rakov in drugih majhnih živali. Bivajo pretežno na blatnem tlu, a čez zimo se zarijejo v mulj. V rekah ostanejo tako dolgo, da povsem ne dorastejo, in ta doba znaša do 9 let. Spočetka so rumenkaste, a pozneje bele barve.

V morskih globinah, kamor se jegulje odpravljajo, so čisto drugačne razmere. Tamkaj je silen vodni pritisk — 100 atmosfer, — enakomeren mraz okoli —2 stop. C in prevladuje večna tema; čuti se pomanjkanje valovanja in prevladuje hrana, ki jo nudi hrana odrlih malih živalic in rastlin. Tukaj živeče živali dobe temnejšo barvo in mnoge so opremljene s svetilnimi napravami. Svetila predstavljajo posebne kožne žleze, h katerim pristopajo žilci. S svetlikanjem ribe najbrže vabijo plen, samci in samice pa se tako laže zbirajo ob drstitvi. Redke med njimi so slepe, a pogostje dobe velike, izbuljene oči, prilagojene življenju v mraku. Le malo je predstavnikov, ki trajno žive v globokem morju; večina biva le 400 do

600 m globoko, a druge ribe se pretežno dvigajo in spuščajo.

Preden torej zaidejo jegulje v morje, se morajo izvršiti na njih določene spremembe. Pred drstitvijo dobi z drobnimi luskami pokrita koža kovinast sijaj in s tem lepo svatbeno oblačilo. Glava pride v koničasto obliko, a oči se iknicam znatno povečajo in izbulijo. Koža postane debelejša in odpornejša. Prebavila se krčijo, znamenje, da je minil čas hranitve. Ta sprememba traja tri do štiri mesece. Starost, v kateri se vzbuji nagon za drstitve, je različen. Posamezne jegulje, ki so zaradi nepremostljivih zaprek ostale v rekah, dožive precejšnjo starost. Našli so primere, da so preživele petdeset let. Bele jegulje se odpravijo na potovanje konec poletja in v začetku jeseni. V tem času se ribiči vesele obilnega plena. Samci jim radodostno hite naproti, deloma že s privoljeno belo kožo. Ob ustjih rek je prav težko zasledovati. Med romanjem se ne hranijo in zategadelj izgube znatno na teži. V morju se pomikajo približno z brzino 15 km na dan. Če vzamemo razdaljo od izliva reke do kraja drstitve, kar znaša približno 3600 km, bi za to pot potrebovale jegulje polnih 8 mesecev. Ako torej odpotujejo v septembru, pridejo do kraja drstitve šele v maju naslednjega leta. Dejstvo je, da zapuste potujoče jegulje evropske obale in potujejo v sredino Atlantskega oceana. Tam odlože samice v globini preko 1000 m jajčeca, ki jih nato samci oplodijo. Iz oplojenih jajčec se razvijejo ličinke, ki so jih ob času prve najdbe krstili s posebnim imenom »Leptocephali«. Te so po obliki precej drugačne od odraslih živali in zato pravimo, da se preobražajo.

Mladiči so prozorni, ploščnati in veliki kot vrbovi listi. Ličinke potujejo v neizmernih krdelih iz sredine Atlantskega oceana proti evropskim obalam. Tiste, ki dosežejo Adrijsko obrežje, pridejo v Sredozemsko morje. Spotoma se spreminjajo; ko pridejo v reke, imajo že obliko majhnih in drobnih jegulj, ki sličejo užgalicam. V glavnem neso nečrne živalce morski tokovi, ker same ne bi mogle zmagati tako dolge poti. Zaradi tega se ne smemo čuditi, če zaidejo naše jegulje tako daleč na sever, dočim ne dosežejo afriške obale, čeprav leži bliže.

Rečne jegulje žive samo v rekah, ki se stekajo v severno polovico Atlantskega oceana. Daleč na odprtem morju, tam pred Bermudskim otočjem, vlada v globini preko 1000 m primerna toplota, ki znaša nad 7° C, in dovoljna množina raztopljenih soli, ki ne presega 0,035 na tisoč delov vode. Povsod drugod je voda hladnejša in ima manjšo količino soli. Zato se ikritev razvija v taki oddaljenosti in večji globini. Iz navedenega je razumljivo, zakaj jegulj ne srečamo v Donavi in ostalih rekah, ki se stekajo v Črno morje, čeprav so sicer ugodni pogoji za razvitek teh živali, kar so potrdili tudi številni poznavalci. Mlade jegulje, ki jih zanesemo tjakaj, čisto dobro uspevajo, postanejo bele in tudi potujejo nizdol reke. Nikdar pa niso opazili mladičev v izlivih teh rek, dokaz, da je v Črnem morju ikritev izključena. Tam vladajo že v globini 150 do 200 m take prilike, ki povsem onemogočajo življenje živali. Voda je prepojena z žveplenovodikom, ki uniči vse višje stoječe živalstvo. Izmenjava vode je zaradi ozkega preliva, ki omogoča zvezo s Sredozemskim morjem, zelo nepopolna. Velika množina sladkih voda vedno boli raz-

ŠPORT

Iz sodobnega športnega življenja na Japonskem

Nemški dnevnik »Donauzeitung« je objavil pod naslovom Japonske novice kratek članek o sodobnem športnem življenju v deželi vzhajajočega sonca. Iz omenjenega članka posnemamo:

Športna poročila prihajajo iz Japonske le od časa do časa. Brzjav in prekomorski kabel sta dandanes zasedena pač z važnejšimi poročili. Vendar, če zberemo vsa poročila, ki smo jih ujeli iz Japonske, se moramo prepričati, da vlada tam športna živahnost. Prav takšna, kakršno si predstavljamo o narodu, ki je tako poln pube in borbenosti.

Razumljivo je, da je tudi na Japonskem v ospredju vprašanje vojne proizvodnje. Pri vsem tem pa upoštevajo načelo, da je telesna vzgoja tudi v vojnih časih udeleževanje, ki spada v okvir vojnih nalog. Japonci niso prekinili s športnimi prireditvami, čeprav so okoliščine težavnejše. V Haruju so priredili nedavno 13. mejišprenske zimskošportne igre, katerim je prisostvoval princ Takamatsu. Športni uspehi so bili zadovoljivi. Med drugim je padel nov japonski rekord v hitrem drsanju na 5000 m. Postavil ga je Hiroka s časom 8 min. 44 sek. Tekmovalj so v hitrem in umetnem drsanju, pa tudi v hokeju na ledu.

Veliko zanimanja med ljudstvom je vzbudil 15 dnevni turnir starodavne rokoborbe, ki ji pravijo na Japonskem sumo. Obiskalo ga je okrog pol milijona gledalcev. Srečanja so bila nenavadno napeta in so potekla v znamenju zmage starejše generacije nad mlajšo. Stari prvak Futabayama je prišel tokrat že do svoje enajste zmage. V končni borbi je ukrotil tudi orjaškega Terekunija, o katerem so vsi pričakovali, da bo zmagal. Terekuni je namreč šele 32 let star in tehtal 160 kg.

Japonski plavalci, ki so znani širom sveta, so večinoma pod orožjem. Med naraščanjem se je

zlasti obnesel Murama; v prostem slogu na 400 in 800 m se je povzpел do najboljših časov, doseženih v pretekli sezoni na Japonskem. O znanem Hondi poročajo, da je nastopil v plavanju na 100 metrov prosto in dosegel dobro znamko 1 min. 14 sek. Novih rekordov ali kaj podobnega moški niso postavili, pač pa se je pojavila med ženskami nova plavalna zvezda. To je 16 letna Fumino Hatanu. V prostem slogu je postavila štiri nove državne rekorde: 100 m prosto 1 min. 42 sek., 200 m prosto 2 min. 40,4 sek., 300 m 4 min. 11,6 sek., 400 m na 5 min. 40 sek. Tudi v prsnem plavanju je padla nova znamka japonske ženske zmogljivosti. Miyoko Anni je preplavala 200 m prsno v 2 min. 50,8 sek.

Smuški skakalec z eno samo nogo

Tolvo Makinen je bil njega dni izvrsten smučar, ki se je udeleževal tudi skakalnih tekem. V vojni je bil ranjen in tako mu je ostala ena sama noga; drugo, umetno, je dobil v ortopedski delavnici. Iz Finske poročajo o zanimivem dogodku. Tolvo Makinen je bil med gledalci na neki smuški prireditvi. Z veseljem je motril skakalce, ki so trčali po zraku in postavljali lepe znamke. V Makinenu se je prebudila športna žilica in ko so bile tekme končane, je izjavil svojim prijateljem, da misli, da bi še vedno lahko skočil kakšnih 20 metrov. Nikdo ni vzel njegovih besed resno, samo pomilovalno so ga gledali. Kmalu potem pa so ga videli, kako se je vzpenjal proti skakalnici s težkimi plohi na ramenih. Preplašeni so gledali za njim, zakaj vedeli so, da je svoj glavni smuč in se spustil. V naslednjem hipu je že držal proti skakalnemu mostu, splaval v zrak in skočil, kakor je rekel, 20 m daleč. Varno je pristal na strmini in nadaljeval vožnjo v smuku, dokler se ni zaustavil v izteku. Hitrost je znal tako mojstrsko krotiti, da od daleč sploh ni bilo opaziti, da ne gre za čilega in zdravega fanta. Tolvo Makinen je vsakekar dosegel sijajen športni uspeh, ki je zelo bodrilen za vse one, ki jim dela smučanje z zdravimi nogami včasih tako teže preglavice.

Umetnost in šport

Marsikje v svetu opažamo prizadevanje, ki bi naj zblížalo umetniško udejstvovanje z doživljenjem zdrave mladine na smučališčih in plavalščih, v igri mišic in v borbi z močjo. Prvi, ki je dal pobudo za to, je bil sam baron Coubertin, obnovitelj sodobnih olimpijskih iger. Ta je uspel s predlogom, da prireajo vzporedno z olimpijskimi tudi umeniške razstave. Dejansko ne gre za tekme umetnikov, zakaj delo komisij, ki ocenjujejo posamezne duševne stvaritve, ne more biti nikoli tako objektivno, kakor je objektivna presoja pri športnih tekmah, pri katerih merijo uspehe na centimetre in drobce sekunde; dejansko gre samo za to, da se povzpnejo olimpijske na kulturno stopnjo in da so olimpijske kolajne dostopne tudi duševnim velikonom mednarodnega slovesa. S tem je hotel Coubertin povedati svetovni športnim prvakom, da je v olimpiizmu tudi področje, v katero ne morejo posegati ljudje, ki so samo — aristokratji mišic.

Naj omenimo še mimogrede dvojico prizadevanj za zblížanje med umetnostjo in med športom. Na pariški Sorbonni so nedavno uvedli predavanja, namenjena umetnikom in športnikom. Na teh predavanjih razpravljajo o športnih motivih v pripovedništvu, dramatikah, uporabljajo umetnosti, pa tudi o odnosih telesne vzgoje do koreografije in o odnosih do glasbe. Znan nam je tudi primer v Nemčiji, ko je priredil von Tschammer na državni akademiji za telesno vzgojo poseben tečaj za umetnike. Čez 20 mladih umetnikov se ga je udeležilo in so tako imeli priložnost, seznaniti se s tehniko posameznih panog.

Zbor nogometnih sodnikov poziva vse športnike, stare nad 21 let, ki bi imeli veselje do izvrševanja dolžnosti nogometnih sodnikov, da se prijavijo za polaganje izpitov in potrebnega predtečaja. Prijave je dostaviti na »Zbor nogometnih sodnikov«, urad C. O. N. I.-ja, Ljubljana, Bleiweisova c. 1/II. — Predsedstvo.

Slovaška državna reprezentanca v hokeju na ledu je gostovala v Švici in izgubila obe tekmii. HC Davos jo je premagal z 8:1, HC Arosa pa z 10:5.

Teža človeških možganov niha od 900 do 2000 gramov. Pa veste, kdo ima prvenstvo v tem? Nek epileptični kretlen! Njegovi možgani tehtajo 2850 gramov. Debela glava torej ni znak velike bistroumnosti.

Lepo, plemenito, sončno branje je v knjigi Selme Lagerlöf »Dekle z Močevja«

Oglašujte v edino uspešnem dnevniku »Slovencu«!

Berite Slovenca in oglašujte v njem!

Po najnovejši naredbi št. 15 Visokega Komisarja morete sedaj

vzeti Vaš radijski aparat iz uradne hrambe ali si nabaviti novega.

Interesenti morajo vložiti prošnje za to pri Kr. Kvesturi.

Zaprositi morajo tudi oni, ki imajo dovoljenje za aparat, ker so ta dovoljenja z naredbo razveljavljena. Rok za te prošnje je kratek in sicer do 20. februarja t. l.

Pojasnila tiskovine dobite pri trgovcih z radijskimi aparati v Ljubljani.

nega. »Kaj naj storim, vraga«, si je dejal kakor v opravičilo pred Rustenom, čigar podoba mu ni hotela iz domišljije, »kaj naj storim, star in be-dast človek sem!« In kljub iskrenemu kesanju je stopil še nekajkrat do omarice in luknil iz steklenice z istim poželenjem, trepetajočo naslodo in strahom pred grehom, proti kateremu je bil brez moči.

Ko se je poslednjič vrnil na svoj prostor na verandi, pa je sedel popolnoma mirno, roke mu niso več drgetale, ni čutil kesanja in Rustem mu ni hodil v misli. Nasprotno, nikoli se ni počutil tako dobro; veselje ga je prevzelo, čutil se je mladega in ves svet krog njega je bil tako lep. Raznovrstne misli so mu blodile po glavi, srce mu je prekipelo v radosti, ki ji ni vedel vzroka, in kljub svojim letom je bil pripravljen zapeti. Nenadoma se je stresel in prisluhnil: spet je igral gramofon, a zdelo se mu je, da to ni tisti smešni Sara Jonijev gramofon z ročico v zadnjem kotu pločevinastim zvočnikom. To je bila drugačna, nova in čudovito lepa godba. Ti zvoki in ta ritem so nosili nekaj znanega, pradednega, kar je že tisočkrat slišal, a je bilo še vedno tako čudovito lepo.

Sladko hrepenenje je navdalo Tokmakčijevo srce in, ker je nekaj časa mislil samo na preteklost, se mu je ta preteklost pokazala tako jasno, kakor da je bilo včeraj, in bedna kakor nikoli. Česa določnega se prav za prav v tej minuti ni spominjal. Ali strastni sunki godbe, prelivačja se melodija klarineta, poskočen in živahen takt, ki so ga ubirali udarci na tolkala, so prebujali v njem raztrgane, jasne, sladkogrenke trenutne privide. Videl je v krogu mlade žene, oblečene v atlaene šalvare, ki so pele stare, lepe nekdanje pesmi, med njimi pa je napol gola pisala v strasti-

nem in omamnem plesu zvijala svoje mlado telo. Potem mu je v domišljijo kanilo nekaj drugega; prav za kratek čas je videl samega sebe tako jasno, kakor se je videl samo v sanjah; videl se je, kako jezdi na zdvijanem arabeem konju z udomačenim sokolom na roki. Okrog njega drvijto tovariši, z njimi je cela čreda lovskih psov in hrtov, pred njimi ravno in široko polje. ... Ko so druga glasbila umolknila in je samo še klarinet ubiral otožno melodijo, je videl zrelo klasje, rdeč mak in kraljevsko hladnokrvno, mogočno in oblasno žensko, žensko, ki je njena strast učinkovala ko zdravilo, ljubezen pa kot dobro dele — namreč Marijo. Jokajoča melodija klarineta se j gubila v veselih plesnih korakih; podoba, ki jo je gledal Tokmakčija, se je oddaljevala s prvimi udarci tolkal. Pred njegovimi očmi so se znova pojavile počjoče žene in med njimi na pol gola plesalka. ... »Mustafa!« zavpije nekdo z dvorišča, »Mustafa!«

Tokmakčija dvigne glavo. »Mustafa!«, je vpila od zdolaj žena, »človek, kaj pa delaš za Boga? Na, krava bo epet povrgla tele. Pridi dol, polit, da ji pomoreva.« Tokmakčija se je epustil na dvorišče. Sonce je zatonoilo. Golobi in lastovke so se sklonile pod strehe, kokiši so skakale po vejah sadnih dreves in iskale udobnejši prostor za ležanje. V večernem hladu je bil vonj akacij težji, nebo na zahodu je bilo rdeče kakor kri. Tokmakčija se je opotekajoč napotil k dvoriščnim vratom. Zamišljen in zavorovan sam vase, je že pozabil, kam in čemu je namenjen. Še vedno ga je ovijala nekaka sladka, z ljubkimi epinimi napojena megla.

V ponedeljek navsezgodaj se je Tokmakčija odpravil v kraj, kjer se je nameravalo zbrati sodišče.

Umrla nam je v starosti 82 let naša ljubljena mati, stara mati in tasta, gospa

Marija Videnič
zasebnica.

Pogreb predrage pokojnice bo v četrtek, dne 18. t. m. ob pol 4. uri popoldne izpred farne cerkve na Viču na viško pokopališče.

Ljubljana, dne 17. februarja 1943.

Žalujoči ostali.

Vsemogočni je rešil hudega trpljenja našo zlato mamico in hčerko

Marijo Rejc roj. Štrukelj
ženo drž. uradnika

Umrla je 24. jan. 1943 v Beogradu in bila tudi tam pokopana. Vsem, ki ste jo poznali, jo priporočamo v molitev. Maša zadušnica bo v petek, 19. febr. ob pol 8. uri na Viču.

Ljubljana, dne 17. februarja 1943.

Žalujoči: JOŽE, soprog; BREDICA, hčerka; rodbini ŠTRUKELJ in REJC ter ostalo sorodstvo.

Bog je poklical k Sebi našo preljubljeno mamo

Oblak Jerico

ki je previdna s svetlimi zakramenti v svojem 76. letu starosti danes dotrpela. Pogreb bo v četrtek, 18. februarja ob 10. uri. Znanice in prijatelje prosimo, da se rajne spominjajo v molitvi.

Dol. Logatec, dne 16. februarja 1943.

LJUDMILA, RAFAELA, FRANCE, GABRIEL, IVANKA, ELAVKO, BOGDAN, s svakinjami in svaki na tem vsem sorodstvom.

Vsemogočni je poklical k Sebi po plačilo naše srčno-ljubljeno, dobro in blago, zlato mamo

BEATO ŠIMIC

po kratki in težki bolezni v 74. letu starosti. Njene zemске ostanke, kar jih je še ostalo od velikih žrtve materinstva, bomo pokopali danes v četrtek, dne 18. februarja ob pol 4. uri popoldne z Zal. kapela sv. Marije, na pokopališče k Sv. Križu. Prosimo tihga sožalja! — Vence in sleherno cvetje hvaležno odklanjamo.

Ljubljana, Zagreb, Koprivnica, Feldkirchen - Kärnten, Domžale, St. Veit d.d. Glan, dne 16. februarja 1943.

Globoki žalujoci:

JOŠKO, TONE, MILAN, GABRIEL, PAVEL in FRANCE, sinovi; MARIJA, vdova PALATINUS, ROZI por. KOREN, ANA por. NAROE, hčere s svojimi družinami, in ostalo sorodstvo.

Jordan Jovkov:

Razsodba

Prevedel Zivojin Žun

Shladilo se je. Na nasprotni strani, kjer je stala Sara Janijeva kavarna, so drevesa in hise že metale dolge sence čez ulico. Sara Jani je v belih rokavih in golglav stopil iz kavarne, pokropil s kanglico tla in potel. Kmalu potem se je iz črnih lukenj na oknih zaslila godba. Kakor vsak večer je Sara Jani navil gramofon.

Tokmakčija je vlek na useca, toda godba mu ni ugajala in je tudi ni razumel. Hez se ji zviti novo cigareto. Nenadno pa jo je nezavedno podrejujoč tisti skrivnostni in nepremagljivi sil, s katero stare navade delujejo ob določenem času, nedokončano zavrgel. Vstal in s hitrimi, svojimi letom neprimernimi koraki, odkrival v hiso. Pred vrati se je ustavil in se priključeno ogledal na levo in desno; stare ni bilo nikjer. Vstopil je, odprl etaro zidno omarico, pošalil v naglici med nekakimi kunjami in potegnil veliko črno steklenico. Z drgetajočimi rokami jo je odmašil. Po zraku se je razlil oster in prijeten vonj po ljuti silivki. Tokmakčija se je še enkrat ozrl okrog sebe in dvignil steklenko.

Ko se je vrnil na svoj prostor, so mu roke še vedno drgetale, trudoma si je zvijal cigareto. Prevzela ga je veselost in lahkotnost in nekaka sladka utrujenost se mu je razlila po žilah. Ističasno pa je mislil na Rustena; čutil se je pred njim krivega in pomilovanja vrednega, ker pa je obsojal napako, ki jo je imel sam. Zganja se je navadil piti že v mladostnih krokarjih in se ga ni mogel odvaditi. Zategadelj se je še vedno obsojal, sovražil in se priznaval šibkega in neboljše-